

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Οι λόγοι για τους οποίους γελά κάποιος με την πτώση ενός αλλού είναι:

- το αίσθημα δύναμης, το οποίο απορρέει και από τη θέση του σώματος (ορθός-πεσμένος),
- τα εγωκεντρικά συναισθήματα που αναπτύσσονται αντιθετικά με τον πεσμένο (μεγαλύτερες ικανότητες, αυτοπεποίθηση, προσοχή),
- εκδήλωση συναισθημάτων αμφιλεγόμενου ηθικού βάρους (ενδόμυχη ευχαρίστηση με τη θέα του πεσμένου),
- αντιμετώπιση του άλλου με υποτιμητική διάθεση (αληθής ή φαντασιακή).

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Παράδειγμα: η τυχαία πτώση ενός ανθρώπου από αίτια που δεν είχε προβλέψει («την καθ' όλα κοινότοπη περίπτωση του ανθρώπου που σκοντάφτει και πέφτει στο δρόμο, σκορπώντας με την πτώση του το γέλιο στους υπόλοιπους διαβάτες και περαστικούς.»)
- Οι στόχοι που εξυπηρετούνται είναι:
- Λειτουργεί ως κατανοητή, από το σύνολο των αναγνωστών, αφορμή για να προχωρήσει σε γενίκευση στη συνέχεια της παραγράφου («...αποτελεί την “πρωταρχική σκηνή” κάθε γέλιου ...», «η κωμωδία και η σάτιρα έχουν θεμελιωθεί πάνω σε ένα αντίστοιχο θέαμα που μας κάνει να γελάμε με τα παθήματα των άλλων»).
- Σε όλο το κείμενο το παράδειγμα της πτώσης αποτελεί το σημείο αναφοράς/συνδετικό ιστό, ο οποίος διατρέχει και τις δύο παραγράφους. Στην

πρώτη παράγραφο το παράδειγμα συντελεί στο να οριοθετηθεί η πρόκληση γέλιου από την πτώση ενός άλλου (πραγματικά ή μεταφορικά). Στη δεύτερη παράγραφο το παράδειγμα αξιοποιείται στην εμβάθυνση των αιτιών για τις οποίες γελά ένας άνθρωπος με κάποιον άλλο, αναλύοντας τα επιμέρους στοιχεία του (στάση του σώματος, τις συνθήκες κ.ά.).

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

1. β
2. γ
3. α
4. δ
5. γ

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

- Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Ένας άνθρωπος που κλαίει, ενδεχομένως, να βιώνει τη νοσταλγία για κάτι που έχει αναπότρεπτα χαθεί και δεν του δόθηκε η δυνατότητα να αποδοθεί με λόγια ή/και να υλοποιηθεί («η νοσταλγία του ανέκφραστου»)
- Ίσως, να επιθυμεί κάτι -κάπως ασαφές ή μισοξεχασμένο- που τον ευχαριστούσε παλιότερα, στην παιδική ηλικία («σαν ήσουνα παιδί»), όπου το απολάμβανε με όλες τις αισθήσεις («γεύση ενός καρπού ... μια μέρα ηλιόλουστη»)
- Πιθανώς, για την χαμένη παιδικότητα

Στο β' μέρος η ερώτηση δίνει τη δυνατότητα για την προσωπική ανταπόκριση του μαθητή. Θετικά αποτιμάται η νοηματική σύνδεση με το ζητούμενο και η σαφήνεια της απάντησης.